

Ewa Siemienieć-Golaś
(Kraków)

Profesor Stanisław Stachowski

Stanisław Stachowski urodził się 21 października 1930 roku w Jeziorach koło Grodna. Tam uczęszczał do szkoły podstawowej, a w czasie okupacji na tajne komplety. Szkołę średnią ukończył w 1951 roku w Tomaszowie Mazowieckim, dokąd tuż po wojnie przeniósł się wraz z rodzicami. W 1951 roku rozpoczął studia slawistyczne na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia te (z równoczesnym uczestnictwem w zajęciach na filologii tureckiej) ukończył w 1956 roku uzyskując magisterium na podstawie pracy o przyrostkach obcego pochodzenia w języku serbo-chorwackim.

Po uzyskaniu dyplomu magistra filologii słowiańskiej Stanisław Stachowski rozpoczął pracę w Katedrze Filologii Słowiańskiej UJ, początkowo na stanowisku młodszego asystenta, rok później asystenta, a od 1961 r. do 1967 r. starszego asystenta.

W 1967 roku, na podstawie rozprawy doktorskiej zatytułowanej *Język górnołużycki w „De originibus linguae Sorabicae” A. Frencla (1693-1696)*, przygotowanej pod kierunkiem profesora Tadeusza Lehra-Spławińskiego, a po jego śmierci – profesora Stanisława Urbańczyka, uzyskał stopień doktora i wkrótce awansował na stanowisko adiunkta.

Jak już wcześniej zostało wspomniane, zainteresowania naukowe Stanisława Stachowskiego nie ograniczały się jedynie do języków słowiańskich, ale również do problematyki wzajemnych wpływów językowych, w tym turecko-słowiańskich kontaktów językowych.

Rezultatem wieloaspektowych zainteresowań i badań nad wspomnianą problematyką była praca habilitacyjna zatytułowana *Fonetyka zapożyczeń osmańsko-tureckich w języku serbsko-chorwackim*. Praca ta ukazała się drukiem w 1973 roku. Rok później, w 1974 roku doktorowi habilitowanemu Stanisławowi

Stachowskiemu zaproponowano stanowisko docenta w Zakładzie Turkologii Instytutu Filologii Orientalnej UJ.

W roku 1984 Stanisław Stachowski uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a stanowisko profesora zwyczajnego w 1992 roku.

Profesor Stanisław Stachowski całe swoje zawodowe życie poświęcał i poświęca nadal pracy naukowo-badawczej, kształceniu studentów i młodej kadry naukowej, a także aktywnej współpracy z wieloma krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Zapraszany był do udziału w wielu konferencjach w kraju i za granicą, a także do prowadzenia wykładów w kilku zagranicznych uniwersytetach. Przebywał też na stypendiach badawczych m.in. w Zagrzebiu, Pradze, Budapeszcie i Moskwie.

Profesor Stanisław Stachowski jest autorem 17 książek i ponad 60 artykułów poświęconych językoznawstwu sławistycznemu, bałkanistycznemu i tureckiemu ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów językowych.

Zawodowa aktywność Profesora Stachowskiego nie ograniczała się jedynie do działalności naukowo-badawczej. W czasie swojej wieloletniej pracy zawodowej wypromował ponad 40 magistrów, 4 doktorów, a także uczestniczył jako recenzent łącznie w 7 przewodach doktorskich i habilitacyjnych.

W uznaniu wybitnego dorobku naukowego oraz zasług w pracy dydaktycznej, Profesor Stanisław Stachowski był trzykrotnie nagradzany nagrodami Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego (nagrody III stopnia), dwukrotnie nagrodami Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Przedstawiając sylwetkę naukową Profesora Stachowskiego należy też wspomnieć o Jego członkostwie w wielu komisjach naukowych: Komisji Słowianoznawstwa Oddziału PAN w Krakowie (od 1969 roku), gdzie od 1996 r. jest członkiem honorowym; Komisji Językoznawstwa Oddziału PAN w Krakowie (od 1969 r.); Komisji Orientalistycznej Oddziału PAN w Krakowie (gdzie w latach 1987-1989 był przewodniczącym i sekretarzem naukowym). Nadmienić też należy, iż Profesor Stachowski jest członkiem prestiżowego towarzystwa Societas Uralo-Altaica, a także Komitetu Nauk Orientalistycznych PAN, w którym w latach 1987-1989 był członkiem Prezydium, a w okresie 1996-1998 – zastępcą przewodniczącego.

W kontekście tej wielowątkowej aktywności naukowej Jubilata nie można też zapomnieć o Jego zaangażowaniu w działalność organizacyjno-administracyjną na rzecz Uniwersytetu. W latach 1981-1984 i 1988-1991 pełnił bowiem funkcję wicedyrektora Instytutu Filologii Orientalnej UJ, a w latach 1991-1994 był dyrektorem tej jednostki. Również w latach 1989-1991 kierował Katedrą Filologii Węgierskiej, której zorganizowania podjął się w 1987 roku.

Do tej wszechstronnej działalności Profesora Stachowskiego dodać należy jeszcze prace redakcyjne. Za największe dokonanie na tym polu uznać trzeba założenie i redagowanie od 1995 roku cieszącej się dużym uznaniem w środowisku turkologicznym serii „Studia Turcologica Cracoviensia”. Wymienić też

trzeba funkcję redaktora takich czasopism jak „Prace Językoznawcze Zeszytów Naukowych UJ” oraz „Folia Orientalia”.

Pisząc te słowa mam świadomość, że nie sposób w tym krótkim szkicu przedstawić sylwetki badacza tej miary co Profesor Stachowski tak, by stworzyć pełny obraz Jego wszechstronnej działalności. Co więcej, mam też świadomość, że szkic ten jest tylko skromnym, powierzchownym i faktograficznym nakreśleniem sylwetki naukowej Jubilata, gdzie nie ma już miejsca na przekaz prywatnych refleksji czy wspomnień pokazujących osobę Profesora jako Mistrza. Profesor Stachowski był dla swych uczniów Mistrzem, który cierpliwie choć w sposób nader wymagający wprowadzał ich na trudną drogę pracy badawczej. Niech więc w tym miejscu wolno mi będzie w imieniu uczniów Profesora złożyć Mu serdeczne podziękowania oraz życzenia wielu lat zdrowia i dalszej tak imponującej aktywności naukowej.

Ewa Siemieniec-Golaś

Kraków, 2005